

- Masthuggsbor om fasaderna
- Rör får längre livslängd
- Visst är vintern vacker?
- Lars Ohlsson minns 1990-talet

BOSTADSRÄTTSFÖRENINGEN MASTHUGGET

MASTHUGGS 4-16 *nytt*

**Välkommen
till Grunden
Grand Bazar!**

sid 12-14

Foto: Thomas Johansson

DET ÄR BUDGETTIDER. Vi försöker blicka in i framtiden. Hur lätt är det? Om man följer nyhetsmedia ser vi stora förändringar runt omkring oss. Regeringar kommer och går. Ekonomin påverkas av världsläget och det påverkar föreningens ekonomi. Lagar och regler ändras. Vetenskap och teknikutveckling bjuder på nya möjligheter. Det enda vi kan vara säkra på är att vi befinner oss i tider av ständig förändring. Styrelsen och förvaltningen har intressanta diskussioner om vad vi måste göra, vad vi behöver göra och vad vi önskar göra. Hur anpassar vi oss till nya lagar och tar vara på möjligheterna med ny teknik?

På föreningsmötet den 8 december presenterar vi vad vi kommit fram till. Det beskrivs i en budget för 2017, en underhållsplan för de närmaste tio åren och en Investeringsplan för de närmaste tjugo åren.

NÅGRA AXPLOCK på förändringar under åren som vi har att förhålla oss till:

Reglerna för brandskydd har skärpts. Vi som har balkonger i par med grannbalkongen har fått förstärkt brandskydd. Körvägar i området har anpassats, och Masthuggsterassen har förstärkts för att klara Räddningstjänstens stora och tunga fordon.

Vi har för flera år sedan installerat ett bredbandsnät i föreningen. Kabel-tv nätet är också uppgraderat för att klara modern digital tv-distribution.

Arbetet för att modernisera och förtydliga våra stadgar pågår. Det passar bra då den nya Lagen om ekonomisk förening,

LEF, betyder att våra stadgar måste ses över. PUL, Personuppgiftslagen, innebär att förvaltningen måste anpassa sina arbetsrutiner.

Alla har redan kommit i kontakt med våra nya nycklar, de små svarta taggarna som öppnar dörrar.

Det är en programmerbar nyckel med egen identitet, som kontrolleras varje gång den används. Tappar du en tagg skall du anmäla det till förvaltningskontoret, så att den kan spärras i systemet och försvåra för obehöriga att komma in. Vi planerar elektroniska bokningstavlor till tvättstugor och bastu. Där identifierar du dig med taggen. Längre fram hoppas vi att du kan boka tider från din dator hemma eller kanske rentav via din mobil.

Man kan tycka att elsystem bara är elkablar. Men vårt elsystem är mer än så. Vi har ställverk (transformatorer) som är gamla. Elcentraler i lägenheterna som inte har jordfelsbrytare. Kabelisolering åldras. Behoven förändras. Vi hoppas på solpaneler på taken i framtiden. De skall också kopplas in i systemet. Den stora svårigheten är inte teknisk, utan hur reglerna ändras i framtiden.

Redan i dag kan vi köpa elbilar i en fin butik i Brunnsparken. Efterfrågan på laddplatser i våra garage kommer att öka i framtiden. De skall också anslutas och ha ström.

LISTAN ÄR LÅNG och utsatt för förändring, och den blir hela tiden längre.

Nu är byggnadsställningarna nermonterade och vi kan andas ut efter det största projektet vi haft, sedan området byggdes. Till våren är allt avslutat. Tack alla för stort tålamod!

Förvaltningen tar nu nya tag och laddar för renovering av bland annat avlopp, tak och trapphus.

Den korta sammanfattningen av budgetpresentationen är att vår ekonomi är god.

Föreningens julkapp till medlemmarna: Oförändrad månadsavgift för 2017.

God Jul,
Mischa Gavrjusjov
ORDFÖRANDE

Redaktör och ansvarig utgivare:
Björn Ohlsson

Redaktion: Birgitta Edgren, Emma Linderum, Sanja Peter, Peter Sahlberg, Inga Sandberg, Sten Zackrisson

Layout: Siri Reuterstrand
Knockout Reportage
e-post: siri@alba.nu

Tryck: Linderoths, Göteborg
e-post: respons@linderoths.se

Kontakt med redaktionen sker via
Björn Ohlsson tel 42 55 16,
e-post: bjorn.hanna@spray.se

Bostadsrättsföreningens styrelse når du
lättast via expeditionen 85 03 00 eller via
e-post: styrelse@adm.brfmasthugget.se

Felanmälan: ring 85 03 10 eller via
formulär på hemsidan.

Hemsida: www.brfmasthugget.se

Manusstopp för nr 1-17 24 februari

Öppettider vid jul och nyår

Samtliga anställda har ledigt 23:e och 30:e december.

Vid akuta fel och brister under lediga dagar och helgdagar hänvisas i vanlig ordning till SOS Alarm på telefon 031-7031470.

Omslagsfoto: Vår nya granne Grunden Grand Bazar.

Foto: Emma Linderum.

Omslagsfoto baksida: Julgranen är på plats på Klingners plats.

Foto: Sten Zackrisson

Ritva Liukkonen

Sirpa Iliin

Pirkko Jääskeläinen

KREATIVA KVINNOR ställde ut sina hantverk

Tre kvinnor samlade ihop en del av sina alster och ställde ut dem i Lilla salen i Masthuggets hus lördagen den 19 november mellan klockan 11 och 17.

De tre kvinnorna har alla sitt ursprung i Finland och alla har de ett gemensamt intresse för handarbete i någon form.

Ursprungstanken var att ha utställningen en vecka senare över både lördag och söndag, vilket också annonserades i föregående nummer av Masthuggsnytt, men det blev strul med bokning av lokalen. Nu blev det bara en dag i stället för två.

Dockor i fina kläder

En av utställarna, Sirpa Iliin, var bara tre år när hon kom till Sverige som krigsbarn. Tre år senare var hon tillbaka i Finland. Då hade hon glömt modersmålet och talade bara svenska.

Lika snabbt som hon tappat finskan

fångade hon upp den igen. Svenskan glömdes men tydligen fanns den där någonstans i bakhuvudet för när hon flyttade till Sverige i vuxen ålder dröjde det inte länge innan hon talade svenska som infödd, utan brytning.

Sirpa visade upp tygkassar med applikationer och dockor i fina kläder, varav tre av dem hade påfallande likhet med hennes barnbarn, allt enligt henne själv.

Keramikäpplen

Ritva Liukkonen arbetar mycket med keramik. Något så ovanligt som ryggsäckar i keramik fanns att beskåda. Hennes keramikäpplen är så naturtroga att varning borde utgå att inte lägga dem i fruktskålen tillsammans med ätbar frukt.

Passande i dessa tider när det börjar närma sig jul var alla de små figurer som tomtensissar, små änglar och djur, också i keramik.

Hon arbetar också med glas som hon gör smycken av. En del förpackas i fina

askar som hon viker själv med origami-metod, det i sig också ett konsthantverk.

Ritva har de senaste tio åren undervisat i keramik på Mångkulturella Finska Folkhögskolan i Angered/Gårdsten. Ritva är en av utställarna på Julmarknad i Haga i slutet av november.

Virkade väskor

Pirkko Jääskeläinen arbetade i sin ungdom hos Arabia i Finland. Där gjorde hon bland annat små figurer i zernitlera. Meningen var att hon skulle börja på konstfackskolan i Helsingfors, men så kom en väninna och lockade henne att följa med till Sverige och här har hon stannat.

I Masthugget har hon bott sedan 1979. Bland hennes alster på utställningen fanns virkade partyväskor, dukar och grytappar, julkort i blandteknik med inslag av torkade blommor, kylskåpsmagneter i form av pepparkaksliknande katter och mycket annat.

TEXT & FOTO: INGA SANDBERG

MASTHUGGSTEATERN FICK PRIS

Vid Scenkonstgalan i Göteborg i november belönades Masthuggsteatern för pjäsen Mörkrädd i kategorin Slowfood.

Så här skrev juryn:

"Vi vill hylla näringsrika långkok som får oss att växa som människor.

Det börjar som en lätt darrning i magen och slutar med stenbumling och hög puls. Vi tvingas att välja, vi tvingas att delta, det är en härligt jobbig uppgift. En ficklampa i mobilen svarar på frågan. Kan jag förändra framtiden? I snart 25 år har de tagit barnen på största allvar och skapat stor konst som berikat oss alla."

BÖCKER I ÖVERFLÖD

Behöver du något att läsa? Eller att ge bort?

I Allaktivitetsrummet långt ner på Masthuggsliden finns en bokhylla med skänkta böcker. Där kan du hitta böcker av bland annat dessa författare:

Stieg Larsson, Henning Mankell, Jan Guillou, Lisa Marklund, Kerstin Ekman, Elisabeth George.

Där finns ett helt hyllplan med resehandböcker och en hel del fackböcker.

Även böcker på engelska kan du fynda där.

Din svarta tagg passar. Varsågod och stig på!

Birgitta Edgren

SÅ MYCKET KOSTAR KLOTTERSANERINGEN

Enligt förslag från gårdsombudsmötet hösten 2015 ville medlemmarna att kostnaden för klottersanering skall redovisas i Masthuggsnytt.

Här kommer siffrorna för 2016 hittills: januari–mars: 38 300 kronor.

april–juni: 26 366 kronor.

juli–september: 32 690 kronor.

Allt enligt vår ekonomiansvarige Olga Hemmerling.

Dan Ottermalm, Solveig Lillenes och Pirkko Jäskeläinen var några av de som fikade när Masthuggsnytt hälsade på i Kulturcaféet.

Kaffestund i Lilla salen varje månad

En gång i månaden anordnar Kulturföreningen kaffe mellan klockan 11 och 13 i Lilla salen i Masthuggets hus. Alla medlemmar är välkomna att slå sig ner en stund med en kopp kaffe eller te, bre sig en macka eller två och språka med bordsgrannarna. Bostadsrättsföreningen står för kostnaden.

Av förklarliga skäl är det mest pensionärer som besöker caféet. Många är stamgäster och kommer varje gång, men det är inget som hindrar andra daglediga medlemmar att komma. Om det förbi-gått någon, så är alla i vår bostadsrättsförening automatiskt medlemmar i kulturföreningen.

Mellan himmel och jord

Samtalsämnen kan röra sig om allt mellan himmel och jord. Härförleden, när Masthuggsnytt:s reporter, besökte Kulturcaféet dryftades bland annat samhällsfrågor, hur gå tillväga för att få bättre hemtjänst, bridgen i Haga som några deltar i, tips om att ta med sig barnbarnen

till Naturhistoriska museet på aktiviteten Tomten i Valen helgen 3–4 december, och att Pokémon Go inte bara är för ungdomen utan kan få äldre att entusiasmera sig för spelet.

Någon hade reda på att Gamla Masthuggspojkar skulle underhålla i församlingshemmet Repslagaregården senare i månaden.

Hur annonsera?

Pirkko Jäskeläinen påpekade att den kommande konst- och hantverksutställningen i Lilla salen hade fått byta datum så det inte längre stämde med det som var annonserat i föregående Masthuggsnytt. Hon hade med sig färdig annons och undrade hur hon skulle kunna anslå den nu när alla portuppgångar är låsta. Hur gör ni i Kulturföreningen när ni anslår era aktiviteter?

Dan Ottermalm kunde svara på den frågan.

Hur det blev med utställningen kan ni läsa om i en separat artikel.

TEXT & FOTO: INGA SANDBERG

HEJ MASTHUGGSBO!

Vad tycker du om de nya fasaderna?

Walter Garland, Skepparegången (engelskt rött)

– Men det är väl underbart!? Det ser uppdaterat ut. Skönt att de gamla är borta och att det är lite variation. Balkongerna är likadana på alla gårdar, men skiftar ändå lite i färg beroende på färgen på huset. Jag tycker det är lite fräckt. Nu kan man förklara lättare var man bor när någon ska hälsa på också. Förut såg det likadant ut överallt. Nu kan man säga att man bor i det röda huset.

Ralph Ohlson, Fyrmästaregången (ljusgult)

– Det behöves. Det var längesen husen byggdes nu. Jag tycker att det blev ganska fint och fräscht.

Sara Roberts och Stella, lekte på Mattssonsliden men bor på Andra Långgatan med utsikt mot nya fasaderna.

– Jättefint! Jag har hört att tanken förut var att området skulle efterlikna Bohusläns klippor med lavar och så i färgsättningen, och när man tänker på det blir det ännu finare. De färgerna finns ju kvar i det gula och röda. Och så är det mer anpassat till nutiden. Stella, 2 år, instämmer.

Monica Andrén, Rangströmsliden (grönt)

– Jättesnyggt! Görfint! Det är stor skillnad. Det blekta rosa är borta och jag är glad att det första förslaget inte blev av. Jag tror att det hade blivit för mörkt. De flesta jag har pratat tycker att det har blivit fint.

Bertil Andersson, Vaktmästargången (mörkgult)

– Det känns nästan som det gamla, tycker jag. Det är först när man kommer längre ner som det bli vackert med det gröna och det röda. Men denna gula... nej fy tusan den gillar jag inte. Men det är ju bra med en renovering och balkongerna och entréerna är fina, tycker jag.

TEXT & FOTO: EMMA LINDERUM
(BAKGRUNDSFOTO: THOMAS JOHANSSON)

RELINING I STÄLLET FÖR STAMBYTE 2018 påbörjas renoveringen

Efter 50 år brukar det vara tid att göra något åt avloppsrören. Och nu är det dags. Under åren 2018–2021 kommer alla våra stammar och rör att relinas.

– Även om vi hade haft så god framförhållning att vi hade kunnat genomföra ett stambyte hade vi valt att relina, eftersom man genom denna åtgärd kan förlänga rörens livslängd med minst 30 år till en klart lägre kostnad, säger förvaltningschef Kjell Johansson.

ÄNDA SEDAN HAN började sitt arbete här i föreningen år 2000 har frågan om avloppsstammarna varit uppe. Ganska tidigt bestämde sig styrelsen för att satsa på relining (rörinfodring på svenska) i stället för stambyte.

– Stambyte kräver ombyggnad av samtliga badrum, eftersom man då byter ut alla avloppsledningarna. Ett så omfattande arbete kräver minst 15–20 års framförhållning, så att alla medlemmar kan anpassa sig till och planera för det, säger Kjell.

Få vattenläckor

Vad han känner till är de flesta badrum i gott skick, många är nyligen renoverade, och då skulle ju en rivning innebära en enorm kapitalförstöring för medlemmarna.

Trots att rören är gamla har vi hittills haft få vattenläckor på grund av läckande avloppsledningarna, berättar Kjell.

– Även om det är inte är något jätteproblem idag är det viktigt att renovera i tid, innan det börjar bli många vattenskadorna. Det skulle kunna leda till högre försäkringspremier och få negativa effekter på föreningens ekonomi. Vattenskadorna orsakar även problem och kostnader för de medlemmar som drabbas, säger Kjell.

Den vanligaste orsaken till vattenskadorna idag är bristfälliga tätskikt. Men även läckande golvbrunnar kan utgöra skadeorsak. Därför byter föreningen ut den gamla golvbrunnen utan kostnad, när en medlem renoverar sitt badrum.

Nytt rör i plast

Relining innebär att man bygger upp ett nytt självbärande rör av polyesterplast på insidan av det gamla gjutjärnsröret. Det finns i huvudsak två metoder.

Den ena är en ren sprutmetod där man sprutar plast invändigt i röret,

medan den andra kallas strumpmetod, där man blåser in en strumpa i röret som sedan fäster utmed insidan av det gamla röret. Strumpmetoden är dyrare än sprutningen.

Sprutning eller strumpa

– De har båda sina för- och nackdelar. Med strumpmetoden vet man exakt vilken tjocklek det nya röret får och det blir en slätare invändig beläggning, men det är svårt att komma åt överallt, säger Kjell.

– När det gäller sprutmetoden är det lättare att komma åt i alla krökar, men det går inte att garantera att tjockleken blir densamma överallt och ytan blir lite ojämnare. De flesta entreprenörer arbetar med båda teknikerna och det är ganska vanligt att kombinera dem.

Alternativ i 20 år

Relining av avloppsrör har varit ett alternativ till stambyte i cirka 20 år, särskilt i

ÖR STAMBYTE gen av avloppen

Ett avloppsrör före och efter relining enligt sprutmetoden.

bostadsrättsföreningar där medlemmarna själva sköter det inre underhållet och där det inte finns något incitament från fastighetsägaren att öka standarden för att höja hyrorna/avgifterna. Därför finns det en hel del erfarenhet att lära sig av.

– Vi skall ta hjälp av en konsult och studera de båda metoderna noggrant, särskilt de dåliga exempel som finns. Det viktigaste är att säkerställa kvaliteten och att välja en metod som inte är miljöbelastande.

Tillfälliga toaletter

Även relining innebär att vi boende blir utan badrum och toalett en tid, men inte alls så länge som vid ett stambyte.

– En entreprenör vi talat med har sagt att det räcker med tre dagar totalt, men man får nog räkna med lite mer, säger Kjell.

– Den stora utmaningen blir att kunna hjälpa människor som har svårt att ta sig

ut till de tillfälliga toaletter som vi kommer att ha, men det finns andra väl beprövade lösningar att ta till.

Inte för fort

Under 2017 kommer förvaltningen att utvärdera de båda metoderna, genomföra projektering, gå ut med en förfrågan och göra en upphandling av arbetet. Då kommer också tidsplanen att preciseras. Eftersom de flesta entreprenörer är ganska små företag kan man inte gå för fort fram och därför beräknas renoveringen pågå under fyra år, från 2018 till och med 2021.

Reliningen gäller alla avloppsledningar i fastigheten med golvbrunnar och de stickrör som går från badrum, toaletter, kök och grovkök, till de vertikala stamarna.

50 miljoner kronor

Hur många tusen meter rör det handlar om har man inte räknat ut än, men hela

investeringen kommer att uppgå till cirka 50 miljoner kronor. Det är i alla fall det belopp som föreningen har beräknat i sin investeringsplan. Några särskilda avgiftshöjningar på grund av renoveringen är inte planerade, eftersom det är en planerad renovering.

Nästa gång rören behöver åtgärdas är det troligt att det blir ett regelrätt byte av avloppsledningar med nya badrum som föreningen bekostar i standardutförande, med möjlighet till eget tillval. Det lär förhoppningsvis dröja 30–50 år, men snart är det dags att skriva in det i investeringsplanerna och årsredovisningarna, så att vi medlemmar är förberedda.

– Vi måste tänka långsiktigt, säger Kjell.

TEXT: BJÖRN OHLSSON

MINNS NI VINTERN 2016?

Natten till den 20 januari kom det mycket snö som ställde till det rejält för oss göteborgare.

Trafiken stod nästan still och varningarna om problem duggade tätt i radion. Så småningom drog det förbi och lämnade efter sig ovanligt mycket snö och kyla.

Bilderna är tagna på förmiddagen och det var mycket svårt att gå upp till Masthuggskyrkan. Väl framme väntade fantastiskt fina motiv.

Text och foto: Sten Zackrisson

Ovan: Ovädret har precis dragit förbi. Nedan: Kontraster. På bägge bilderna syns Cityvarvets torrdocka, som nu är borta.
På motstående sida: 1. Nya fasader i fin kontrast mot snön. 2. Vackert djup i bild och 3. nöjda pulkaåkare.

Lägg granen på gården

Julgranens historia började i Tyskland

Julgranen har inte alltid sett ut som den gör nuförtiden. Långt innan julgranen kom in i stugorna ställdes på många håll höga kvistade granar med en granruska i toppen på var sin sida om ytterdörren eller framför gården.

Det var ett tecken på att julefriden hade inträtt, men var också ett skydd mot farliga makter. Detta skedde på Tomasdagen den 21 december, dock senast klockan tolv på julaftonen.

Den julgran som vi är vana vid har sitt ursprung i södra Tyskland och Schweiz. Ursprunget är från sent 1400-tal. Då hade man granar som man hängde godis i. Så småningom kom seden med ljus i granen. Det sätts i samband med protestantismen i Tyskland och hur den framhöll julen som en familjehögtid.

Spreds under 1800-talet

Att ta in en gran vid jul och dekorera den spreds bland adelsfamiljer i Tyskland. Först under 1800-talet fick julgranen större spridning genom att tyska borgarfamiljer tog med sig seden när de flyttade till andra städer i Europa.

1741 uppenbarade sig den första klädda granen på herrgården Stora Sundsby i Södermanland. Ljusen var av vax och den var klädd med gotter. Julklapparna var placerade under granen.

Många varianter

När julgranen väl slagit igenom uppenbarade den sig i en mängd olika varianter. I små låga stugor med trångt om utrymme hängdes den i taket och i andra stugor fick den stå på ett bord.

Hade man ett rymligt hus eller lägenhet var den hög och stod i en julgransfot på golvet och nådde upp till taket.

Ätliga prydnader

Julgransprydnaderna har varierat med tiden. I början kläddes granarna med ätliga prydnader som äpplen, russin, nötter och pepparkaksfigurer. Stora marknadskara-

meller hängdes gärna i de lite större granarna och hemtillverkade girlanger av silkespapper nådde från toppen till nedersta grenen.

Hade man råd köpte man glittergirlinger och flaggor, både svenska och utländska.

Spännande val

Att välja julgran är alltid lika spännande. Skall det vara en dansk eller svensk, bred eller smal? När man har bestämt sig skall den tas hem och anpassas till lämplig höjd, med tanke på utsmyckningen. Så småningom står den på plats i hemmet och oftast sprider den lite skogsdoft.

Har man tur håller den till trettondag jul. Vissa år blir det inte så. När den bärar för fullt och inte dricker vatten måste den ut.

Hamnar i en flistugg

Enligt bestämmelserna för vår förening gäller att alla fram till tjugondag Knut, 13 januari, kan lägga ut sin gran på gården. Då samlar driftspersonalen in den och forslar den till komposten på Matts-sonsliden. Där hämtas granarna av Renova som tar hand om dem.

Granarna kapas för att sedan hamna i en flistugg och bli träflis. Därefter körs de till olika energiverk som eldar med detta.

TEXT & FOTO: STEN ZACKRISSON

Fakta om julen är hämtad från Juligen.se och Nordiska Museet.

Många idéer på gårdssombudsmötet

En måndagskväll i oktober var vi 45 gårdssombud inbjudna till sedvanlig höstträff i Masthuggets hus. Ett 20-tal dök upp tillsammans med fem personer från styrelsen samt vår nya förvaltare Christina Falk Larsson.

BIMBI DAHNE WIDERBERG, mångårig styrelseledamot, ledde mötet med svung. Även denna gång fanns en sluttid för mötet, klockan 20.30. Ett mycket bra koncept. Då blir alla mer fokuserade och tid finns för eftersnack.

Efter förtäring och revidering av aktuell kontaktlista över gårdssombuden kastade ordförande Bimbi ut mötets stora fråga: Hur kan Brf Masthugget bli Göteborgs bästa bostadsrättsförening?

Många förslag

Efter en stunds tankepaus haglade förslagen in. Christina skrev så pennan glödde. Fimpar är ett problem. Rökare uppmanas ta med en askburk ut. Inga fimpar i rabatten eller på asfalten.

Sätt upp skyltar för friskluftsintag utanför ytterdörrarna igen.

Klingners plats är tråkig och har dålig kvalitet. Ta bort konstverket vid dammen och utlys en tävling om utformningen av Klingners plats.

Bärbuskar och biodling

Plantera mer bärbuskar och fruktträd. Mer markbelysning och belysning mot fasader.

Biodlingar. Humlehotell. Lämplig plats bakom nedre Klamparegatan.

Cykelhus önskas till Skeppargången 10–16.

Vattenyta som går att frysa till is på vintern.

Positivt med boendemöten

Boendemötena som hålls varje år på respektive gård mellan boende, styrelse och förvaltning uppskattas mycket. Skriftliga rapporter önskas från dessa möten.

Pallkragar för odling finns på Klos-tergången. De boende får låna på tre år.

Negativt med bilinbrott

Bilinbrott förekommer. Anmäl även till förvaltningen för att få rätt statistik och eventuellt bättre bevakning. Anmäl till polisen och lämna ärendenummer till vår expedition, som kan kolla övervakningskamerorna i garagen.

”Stöld av bilplats i garagen förekommer. Anmäl registreringsnummer på den felparkerade bilen samt ditt p-platsnummer till förvaltningen.”

Stöld av bilplats i garagen förekommer. Anmäl registreringsnummer på den felparkerade bilen samt ditt p-platsnummer till förvaltningen.

Frågor och information

Sen var det också frågor av karaktären felanmälan. Sådant kommer ju alltid upp vid möten, till exempel dålig sophämtning på Skeppargången 12. Träden utanför Fyrmästargången 10–20 står i för lite jord. Dålig kontakt och återkoppling från vaktbolaget Nokas.

De nya dörrhallarna är nödvändiga vid uppställning av portarna, men vi boende får inte glömma att stänga ytterdörrarna efter avslutat värv.

Trädgårdsmästaren Gert Lindberg är sjukskriven för diskbräck, oklart när han kommer tillbaka. Utemöbler förvaras ute under tak eller presenning i vinter. De får inte plats inomhus och skadas ofta vid förflyttning.

Portkoder och vägar

Portkoderna tas bort allt eftersom. Nu är det tagg som gäller.

Alla rosa murar ska målas grå.

Trädgårdsfirman HTE skall beskära vissa träd i höst

Trapphusrenovering startar snart på

Klamparegatan 3–17 samt på Vaktmästargången 7–13 och 16.

Reparation av förstörda vägar och gångar i området kommer att ske under 2017, när fasadrenoveringen är klar.

Måsproblem

Inför vårens äggläggning kontaktar Christina Falk Larsson några skadedjursbekämpningsbolag för att på ett hållbart sätt minska antalet måsar som lägger ägg på våra tak.

Mötet avslutades i tid. Ett stort tack till Bimbi!

BIRGITTA EDGREN

GRUNDEN GRAND BAZAR

Öppettider		
måndag	<i>endast ungdomar</i> 10-15	17-20
tisdag	10-15	17-20
onsdag	10-15	17-20
torsdag	10-15	17-20
fredag	10-15	

BOLIVIA VECKAN!

Tisdag 29 nov. 17.00-20.00
Onsdag 30 nov. 17.00-20.00
Torsdag 1 dec. 17.00-20.00

Vi gör en Boliviansk 10-års jubileumsutställning. Ett samarbete med Sveriges utställningsvärdnad och hjälp från myndigheterna för att få till en utställning. En utställning som visar på ett stort land. En utställning som visar på ett stort land. En utställning som visar på ett stort land.

Evande musik till lyssna på en annan källa. Sista kvällen kommer musikkonserter, foto och personliga berättelser om erfarenheter från Grundens Bazarprojekt. Alla är Välkomna!

ÄTA SOVA DÖ
En film av Gabriela Pichler

DU HAR INTE EN CHANS. TA DEN!

Filmklubb
Onsdag
23 november
Bazaren öppnar 17:00
Filmen börjar 18:00
Gratis inträde
Välkommen!

BAZAR

Ny mötesplats på Andra Långgatan

Den gamla anrika butiken från Kungsgatan i Göteborg har återuppstått på Andra Långgatan 46, men i en helt ny tappning.

Föreningen Grunden i Göteborg har startat ett treårigt Arvsfondenprojekt om gemenskap, integration och mångfald.

De är våra nya hyresgäster, efter butiken Klara of Sweden som i stället har etablerat sig på nätet.

Här förbereder ett gäng besökare julskyllningen.

GRUNDEN SAMLAR PERSONER med funktionsvariationer. Mest känd är kanske fotbollsklubben Grunden Boys, som håller till på Kviberg.

– Grand Bazar är en samlingslokal med café och olika aktiviteter varje dag, berättar Siv Lindblom, ordförande i föreningen sedan 2007.

Tillsammans med coachen Erik Boge och medlemmen Anders Nordin redogör de för verksamheten som startade här i augusti i år, efter ett halvt års renove-

ring. Tidigare höll man till vid Redbergsplatsen.

Second hand-saker

Redan klockan nio är det full fart i caféet, kaffe och te finns liksom mackor och bakverk. Ekologiskt förstås. Folk börjar strömma till.

– Vi har inrett med second hand-möbler, en del är ommålade och har fått nytt tyg. Vi tar gärna emot begagnade prylar med charm. Gärna böcker och till exempel

bunkar, brickor och skålar till köket. En latte-maskin är på ingång.

Musik och konst

Ett gammaldags piano står på önskelistan. Kanske någon i Brf Masthugget har klinkat klart och vill skänka spelglädje till Grunden Grand Bazar?

Körsång står regelbundet på schemat en dag i veckan.

Lokalen har en vägg upplåten för konstutställning. Just nu hänger stora olje- och >>

Jaana Tobiasson jobbar med lite av varje på grunden Grand Bazar.

akrylmålningar av Stefan Hallberg uppe. Vem som helst får ställa ut, kontakta de ansvariga, Emma och Sayam på Bazaren, om du är intresserad.

Daglig verksamhet

Grunden bedriver daglig verksamhet med nästan 50 personer inskrivna. Den pågår vardagar och finansieras med kommunala bidrag.

Måndagsklubben på kvällstid är främst för ungdomar upp till 26 år. Träffarna har olika tema, till exempel femkamp, film el-

ler spel, såsom kortspel, brädspel, fia och uno, samt tv-spel förstås.

– Det liknar en fritidsgård, säger Erik.

Ibland är en gäst inbjuden. Snart kommer brandmannen Janne och berättar om sitt jobb. En trollkarl har också varit på besök.

Bingo och podradio

Varje månad spelas bingo och man gör podradio med hjälp av Grunden media, som håller till på Stigbergsliden.

Vi har också ett Grunden musikband

med gitarr, bas och keyboard som spelar live på bingokvällarna.

Torsdagar är föreningskväll och på fredagar är det ofta fest med musik och dans.

– Alla aktiviteter försöker vi ha medlemsstyrda, förklarar Siv och Erik.

– Vi har haft en uppskattad klädbyrådag, lite rester finns som vi nu säljer ut för en billig peng.

Öppet för alla

Allmänheten är välkommen in på fika tisdag-fredag klockan 12–15 och tisdags-torsdagskväll klockan 17–20.

Föreningen Grunden har 80 medlemmar och 35 anställda. Ett nyöppnat kontor finns på Masthuggsterrassen. En verkstad är på gång i vår lokal i hörnet Fjällgatan-Repslagargatan.

Masthuggsnytt önskar Grunden välkommen hit och hoppas på fortsatt kontakt.

TEXT: BIRGITTA EDGREN

FOTO: EMMA LINDERUM

Grunden Grand Bazar når ni per telefon: 031- 730 46 48.

Besöksadressen är Andra Långgatan 46.

Hemsida: www.grandbazar.se.

I Masthuggsnytt, nr 3/2016, fick förre ordföranden och förvaltaren Lars Ohlsson beskriva Brf Masthuggets långa väg mot att bli en självständig bostadsrättsförening, med egen anställd förvaltare och expedition, på

Masthuggsliden 3, som öppnade 1 juli 1994. Här berättar vi om fortsättningen, fram till år 2000, då nuvarande förvaltningschef Kjell Johansson anställdes. Vi tar hjälp av Lars och gamla nummer av Masthuggsnytt.

1990-TALET

ett händelserikt årtionde

Lars Ohlsson om lönsamma lägenhetsaffärer och en avskedad förvaltare

1990-TALET VAR ETT turbulent årtionde i Sverige, med fastighetskras och skenande arbetslöshet. Även för Brf Masthugget var det en händelserik tid, med lönsamma lägenhetsköp, ombyggnation av lokaler, en avskedad förvaltare och stora konflikter inom styrelsen.

1990 valdes Lars Ohlsson till ordförande, efter sex år som sekreterare. Efter stämmobeslutet samma år, om att föreningen skulle ta över förvaltningen i egen regi, var det mycket diskussioner i styrelsen om detta. Men det fanns förstås även tid att utveckla och förändra området på andra sätt.

– På 1990-talet drev vi igenom att asfaltplanen på Klingners plats spolades på vintern så att man kunde åka skridsko. Vi satte också upp basketkorgar och innebandymål i området. I och med att jag blev ordförande fick jag mer makt och kunde driva sådana frågor, säger Lars.

Lokalhyresgäster sa upp sig

Som vi tidigare har berättat (se Masthuggsnytt 1/2016, s 8–10) hade arkitekterna och Riksbyggen höga ambitioner att skapa ett bra och blandat område med många lokaler för kommunal service, sport, kultur, kontorsarbetsplatser och andra verksamheter.

I fastighetskrisens spår i början av 1990-talet, när det blev gott om lediga lokaler, sade flera av de stora hyresgästerna upp sig, för att spara pengar eller samordna sin verksamhet. Många loka-

När en hyresgäst har valt att lämna sin lägenhet har föreningen sålt den som bostadsrätt på den öppna marknaden och fått in pengar.

ler blev lediga, vilket kostade pengar för föreningen.

På andra våningen på Mattssonsliden 8–14 blev det lokaler tomma när bensinbolaget BP övergav sitt kontor. Macken på Andra Långgatan hade BP lagt ned tidigare. Dessa kontorslokaler byggde Riksbyggen om och sålde som bostadsrättslägenheter, vilket skedde innan Brf Masthugget tog över förvaltningen 1995.

Kyrkklockan ringde

På Masthuggsterrassen hyrde Göteborgs stad stora lokalytor, som de lämnade i mitten av 1990-talet. För styrelsen gällde det att försöka hitta nya hyresgäster.

– Vi hade idéer om att skapa äldreboenden, men när en representant för kommunen var där ringde Johanneskyrkans klocka och då blev det nej, berättar Lars.

– I stället byggde vi studentbostäder. När inga andra byggde i Göteborg 1995–1996, så byggde vi nya bostäder, först på Masthuggsterrassen och sedan på andra

våningen på Masthuggsliden.

Det fanns fler tomma lokaler i området, på Mattssonsliden 2–6, på de båda planen ovanför Masthuggsterrassen. Även dessa lokaler byggdes om till studentlägenheter.

– Det är dem vi säljer nu för upp till två miljoner kronor styck. När de byggdes fick vi statsbidrag av länsstyrelsen för att bygga dem, så det känns inte helt bra, säger han idag.

Tog över studentkorridorer

Det fanns också flera korridorer med studentrum i området, på Klamparegatan, Rangströmsliden och Skepparegången, som Stiftelsen Göteborgs Studentbostäder, SGS, drev.

När fastighetsmarknaden rasade ville SGS ha sänkt hyra. Brf Masthugget styrelse gick inte med på det och då sa SGS upp kontraktet i förhoppning om att föreningen skulle ändra sig. Det gjorde den inte. I stället tog Brf Masthugget över och fortsatte sedan driva studentbostäderna i egen regi, från och med 1994.

I början av 2000-talet antogs en motion om att studentrummen skulle byggas om till bostadsrättslägenheter. Successivt förvandlades studentkorridorerna och de nya lägenheterna såldes av föreningen som bostadsrätter. För det mesta blev detta en bra affär för föreningen.

Bästa affären

Brf Masthuggets bästa affär genom tiderna genomfördes 1996, då Lars hade avgått ▷▷

Sommaren 2015 valde ett par koltrastar att bygga på Lars Ohlssons balkong i en nisch på en hylla. Han och sambon lät dem hållas och de fick fem fina ungar. Men skitigt blev det och de tvingades smyga ut på balkongen för att inte störa familjen. Så i år fick koltrastarna hitta en ny boplatz. (foto: Lars Ohlsson)

som ordförande och arbetade som biträdande förvaltare.

– Det var en man på Riksbyggen som tipsade mig om att Riksbyggen centralt hade en likviditetskris och var intresserade av att sälja de 121 lägenheter (se Masthuggsnytt 4/1997 sid 5) som man ägde i Brf Masthugget, och att vi kunde få dem ganska billigt.

Styrelsen var positiv, särskilt ordföranden Tommy Wret, som hade efterträtt Lars Ohlsson 1995.

Precis som i frågan om att ta över förvaltningen i egen regi var Tommy Wret drivande även i denna fråga, enligt vad han uppger själv. Han säger också att det var han som skötte förhandlingarna med Riksbyggen i Stockholm och fick ner priset på lägenhetsköpet med flera miljoner kronor.

Tommy minns att han fick utstå kritik på den utlysta extrastämman 22 maj 1996, både av vissa medlemmar och av Riksbyggens representant, som tyckte att Brf Masthugget inte, genom att pressa priset, skulle utnyttja Riksbyggens ekonomiska problem genom att pressa priset.

Två miljoner styck

Men medlemmarna gav sitt godkännande att köpa de 121 lägenheterna för 14,5 miljoner kronor (Masthuggsnytt sommaren 1996). Enligt en värdering var marknadsvärdet 24,5 miljoner kronor vid den tiden, och så småningom blev de värda mångdubbelt mer.

– Det är en av anledningarna till att föreningen fortfarande har så bra ekonomi, säger Lars.

De lägenheter som Riksbyggen hade ägt var upplåtna som hyresrätter. När

en hyresgäst sedan valt att lämna sin lägenhet har Brf Masthugget sålt den som bostadsrätt på den öppna marknaden och fått in pengar. På senare år har lägenheterna i genomsnitt inbringat cirka en miljon kronor styck. Fortfarande idag, 2016, återstår 31 hyreslägenheter, som ägs av föreningen och som kommer att säljas så småningom.

Så även om fastighetskrisen var jobbig för många boende, med höga räntor och fallande bostadsrättspriser, blev det till slut en mycket positiv period för föreningens ekonomiska framtid, vilket bidragit till att stora investeringar kunnat göras utan stora avgiftshöjningar.

Församlingshemmet flyttade

En annan stor händelse var när Svenska kyrkan den 1 januari 1995 lämnade det stora församlingshemmet, nuvarande Masthuggets hus, på 880 kvadratmeter.

– Göteborgs stad hade dålig ekonomi och Repslagaregården, där socialtjänsten satt, skulle säljas. Då beslöt Masthuggs församling att köpa det huset och lämna församlingshemmet, som var byggt för kyrkan, med samlingslokal och kontor. Nuvarande styrelserummet var pastorsnors kontor, de hade allt här, berättar Lars.

– I och med att de övergav lokalerna löste sig plötsligt festlokalsfrågan. På överväningen föreslog vi att förvaltningen skulle flytta in. Stadsbyggnadskontoret godkände det. Då byggde vi om och öppnade den nuvarande receptionen. Vi samlade hela personalen här, även driften som flyttade från nuvarande Spelberoendes föreningslokaler på Masthuggsliden.

När man läser gamla Masthuggsnytt inser man att detta var en ganska lång och

inte helt smärtfri process. Många boende såg kyrkans flytt som en fantastisk möjlighet att skapa en stor egen fest- och föreningslokal, ett eget Folkets hus för Brf Masthugget.

Sedan blev besvikelsen stor när styrelsen valde att göra om andra våningen till förvaltningskontor, vilket ledde till ett stormigt årsmöte 1995. Dessutom var nedre våningen så dåligt ljudisolerad att den inte gick att använda som festlokal förrän efter omfattande åtgärder.

Lokalvårdarna sades upp

En annan fråga som engagerade medlemmarna var när städningen lades ut på entreprenad, vilket skedde redan 1993, då Lars var ordförande.

– De som var anställda som lokalvårdare hade hög sjukfrånvaro, på grund av det tunga arbetet med trappstädning. På den tiden använde man fortfarande hink och trasa. Förutom att vi ville byta till en lättare städmetod, som används nuförtiden, erbjöd vi dem också att de skulle få utföra lättare fastighetsskötarjobb för att få variation i arbetet och inte fortsätta att slita ut sig. Men de sa blankt nej. Då fick vi säga upp dem och gjorde en upphandling av städtjänsterna i stället, säger Lars.

Några av dem, som hade jobbat länge i föreningen, blev arbetslösa när städningen privatiserades, vilket upprörde en del medlemmar som tyckte att beslutet var felaktigt. Tidigare ordföranden Per Sjöstrand var en av dem som var kritisk mot att styrelsen tog många stora beslut, som att byta städorganisation och lämna Riksbyggens representantskap, utan att förankra dessa beslut på en årsstämma.

LEVE DEN FRIA REPUBLIKEN MASTHUGGET

Nu sjosatts den nya "fria" bostadsrättsforeningen Masthugget. Kapten Bengtsson och styrman Ohlsson ska bevisa att skutan flyter. I förra Masthuggsnytt skrev vi om foreningens avhopp från Riksbyggen. Här presenterar vi huvudpersonerna

Den nya brf Masthuggets ledning har två vänner som är bekanta ansikten, och ett nytt. Det för tillhör foreningens ordförande Lars Ohlsson som också blir biträdande förvaltare. Det nya ansikte som vi får vänja oss vid är Evert Bengtsson, 47 år. Han har jobbat med fastighetsförvaltning 25 år, är gift och har två barn på 20 och 22 år. Bor gör han i en villa i Mölnlycke. Han gillar att leka med hunden Lisa och läser mycket databöcker, senast

DOS 6. Han spelar dock inte dataspel, utan umgås stället mycket med folk. Röker och dricker gör han när det är fest.

Hävdar gärna ambitionen att absolut lyckas med Masthuggets nya förvaltning på egna ben. Evert Bengtsson fick jobbet bland 97 sökande.

Den nya brf-ledningen börjar jobba i juni i den hemtjänstlokalen på Masthuggsliden.

– Det ska bli görkult. Under mina tre ordförandeår har jag sett hur mycket det finns att göra.

Ohlsson har tagit tjänstledigt från lärarjobbet på Römosseskolan i ett år. Lönen som biträdande förvaltare blir densamma som han har idag.

Styrelsen ser året som en provperiod, och vid årets slut ska den nya organisationen utvärderas. Först då avgörs om rollen som biträdande förvaltare ska finnas kvar.

Jobbet ska i så fall inte vara knutet till ordförandeskapet, tycker Lars Ohlsson.

– Det vore odemokratiskt. Bara ett fåtal skulle kunna bli ordförande om det samtidigt innebar att de måste ta tjänstledigt för att klara förvalterskapet.

Lars Ohlsson tror stenhårt på den nya organisationen i egen regi, utan Riksbyggen.

– Vi kommer att spara ett par hundra tusen, bl.a. för att vi blir mer effektiva och hinner mer. Det blir lättare för styrelsen att förverkliga beslut.

SUSANNE SPICAR

I praktiken

– Den som blir Boservicekontorets ansikte utåt är när denna tidning går tryckt inte klart. Av obekräftade rygten drar vi alla fall slutsatsen att det blir en kvinna som kommer att tillträda posten veckan efter sommaren.

– Hon kommer att ta emot felanmäningar, handha nycklar, sköta uthyrning av platser och hjälpa oss boende till rättaste största allmänhet.

Telefonnumret till Boservice kontoret som dess öppettider framgår av informationsfoldern som delas ut samtidigt med Masthuggsnytt.

– Som Sveriges största bostadsrättsforening har vi ögonen på oss. Det är en sporre för mig.

– Detta alltså angående ambitionen.

Och personalen vill han värna om. Han tänker ordna täta arbetsplatsträffar för att fånga upp synpunkter.

– Trivs de inte utför de inte det arbete vi förväntar oss av dem.

Om bostadsrättsättarna tycker han, att de generellt sett är organisationer som vuxit sig för stora och kostar för mycket pengar. Administrationen för varje enskild bostadsrättsforening blir för dyr.

– Du kommer aldrig att se mig på Riksbyggen.

Och den egna personligheten?

Ja, den är enligt honom själv både kantig och rund.

– Om det behövs kan jag nypa till. Annars är jag mjuk och har lätt att ta folk. Jag lyssnar gärna.

SUSANNE SPICAR

I Masthuggsnytt nr 2/1994 presenterades Brf Masthuggets första egna förvaltning, "Kapten Bengtsson och styrman Ohlsson" med bild på det nya Boservicekontoret på Masthuggsliden 3.

Konflikter inom styrelsen

När Lars Ohlsson fått tjänsten som biträdande förvaltare avgick han som ordförande den 1 juli 1995 och vice ordförande Tommy Wret tog över som ordförande. Därefter följde några konfliktfyllda år i foreningen.

På stämman 1995 valdes Lillemor Svensson och tre andra personer in i styrelsen och de ifrågasatte mycket av den tidigare styrelsens agerande och synsätt på demokrati och delaktighet. Hösten 1996 valdes Lillemor till ordförande och vice ordföranden Kerstin Härnqvist valde att avgå på grund av missnöje med den nya ordföranden (Masthuggsnytt nr 1/1997).

På årsstämman 1997 krävde Kerstin Härnqvist att Lillemor skulle avgå som ordförande, men Lillemor fick stämmans stöd. Det kan man läsa i referatet från årsmötet i Masthuggsnytt nr 4/1997. Enligt samma källa hade valberedningen valt att

i sitt förslag till ny styrelse entlediga Tommy, trots att han hade ett år kvar på sitt förordnande. Orsaken till det var att han, enligt valberedningen, inte hade deltagit på så många styrelsemöten och ändå tagit ut arvode. När de ledamöter han ville ha med i styrelsen inte valdes in, valde han själv att ställa sin plats till förfogande. Därmed var den stora styrelsestriden avgjord.

Tommy Wret skulle också få kritik för att ha tagit ut ett arvode på 50 000 kronor utöver det vanliga arvodet, när han som styrelseledamot utfört extra arbete åt styrelsen 1993 och 1994. (Masthuggsnytt sommaren 1996 och nr 4/1997). Resultatet blev att förvaltaren Evert Bengtsson fick en erinran för att bokföringslagen inte följts, men styrelsen lät saken bero och drev ingen rättslig process mot Tommy (Masthuggsnytt nr 1/1998).

Under den här konfliktfyllda tiden, den 1 januari 1997, tog Brf Masthugget över

också den ekonomiska förvaltningen från Riksbyggen, och köpte i stället en stor del av de ekonomiska tjänsterna av Riksbyggen och kvarstod också som medlem.

Förvaltaren avskedades

I juni 1999 slog den stora bomben ned. "Styrelsen har 990601 beslutat att med omedelbar verkan avstånga förvaltningschefen pga att han ej utfört sitt arbete tillfredställande", stod det i ett informationsbesked från styrelsen i Masthuggsnytt nr 2/1999.

Lars Ohlsson minns avskedandet av Evert Bengtsson som en mycket tråkig affär.

– Evert försökte verka för foreningens bästa, men styrelsen var inte lyhörd för att vi i förvaltningen hade behov av att ha ytterligare en person, en ekonom, anställd. Jag tyckte Evert var en kul person att jobba tillsammans med. Vi hittade >>>

I förra numret publicerade vi denna bild från den nyinvigda expeditionen på Masthuggsliden 3 den 4 juli 1994. Tyvärr hade vi inget namn på de båda besökarna som talar med Lars Ohlsson till vänster. Vår redaktionsmedlem Inga Sandberg gick igenom gamla nummer av Masthuggsnytt och kunde sedan meddela att mannen i mitten heter Jan Erik Lund, var arkitekt från Båstad och startade tillsammans med sin sambo Ylva Nordberg Masthuggsterrassens vandrarhem på Masthuggsterrassen 8. (fotograf okänd.)

på och drog igång väldigt mycket, säger Lars, som fortfarande inte säger sig veta skälet till att Evert blev avskedad.

Styrelsens motivering löd: "Evert Bengtsson har med minst vårdslöshet orsakat föreningen ekonomisk skada" och motiveringen grundades på uppgifter som framkom i den löpande revisionen av föreningens räkenskaper som utförts av föreningens auktoriserade revisor (Masthuggsnytt nr 3/1999).

Extern utredning

En utredning gjordes av en extern revisionsfirma och i Masthuggsnytt nr 2/2000 fastslogs att Evert Bengtsson blev avskedad för att "han inte åtgärdade de brister i den interna kontrollen som uppmärksammats av styrelse och revisorer."

Styrelsen hade inte några ersättningskrav på den avskedad förvaltaren och något rättsligt efterspel blev det inte.

– 1999 var ett ganska turbulent år, säger Lars.

Riksbyggen såg sin chans

Enligt Lars Ohlsson såg Riksbyggen nu sin chans att ta tillbaka förvaltningen av Brf Masthugget och fortsatte att sköta föreningens ekonomi. Riksbyggens representant i styrelsen Sten Jacobsson

kände en förvaltare på Ivar Kjellbergs Byggnads AB, Christer Johansson, och styrelsen anställde honom som ny tillförordnad förvaltningschef i Brf Masthugget.

Samtidigt anställdes Christina Falk (nu Falk Larsson), som vikarie i receptionen, som nu i april i år fick tjänst som förvaltare och efterträdare till Lars Ohlsson.

Efter ett tag aviserade Christer att han inte ville fortsätta som chef och då söktes en ny. Bland kandidaterna valde styrelsen Kjell Johansson, som kom från Göteborgs Fastighetsägarförening. Kjell började sin anställning den 1 april 2000.

Nya anställda

Senare samma år slutade såväl redaktören för Masthuggsnytt, Ingemar Härd, som ansvarige utgivaren Susanne Spicar, som varit med ända sedan starten av tidningen 1986. I stället blev undertecknad ny redaktör och ansvarig utgivare.

Ett händelserikt årtionde var över och ett lugnare föreningsliv tog vid.

– När Kjell hade anställts ville han ha kvar Christer som teknisk förvaltare. Helt plötsligt hade vi en anställd till, säger Lars. Samma år anställdes även en ekonom, Sonia Siirak-Andersen, som ersatte en vikarie på en administrativ tjänst.

Styrelsen, med Lillemor Svensson som ordförande, fortsatte frigörelseprocessen från Riksbyggen tillsammans med den nya förvaltningschefen och något år senare avslutades alla relationer genom att Brf Masthugget lämnade Riksbyggen även som medlem. Senare valde föreningen att gå med i SBC i stället.

Mer strukturerat nu

Lars jobbade på med medlemskontakter och ombyggnation av gårdar med mera, och fick under sina år som förvaltare uppleva en stor förändring, från den lilla förvaltningsorganisation han började arbeta i 1995 bestående av endast tre personer till dagens förvaltning med sex anställda tjänstemän med olika ansvar.

– Det är bättre nu genom att det är mer strukturerat. Vi är mer personal också nu, sa han i januari innan han gick i pension, när jag gjorde intervjun som den här artikeln framför allt bygger på.

Nu njuter han för fulla muggar i det fria livet som pensionär, men engagemanget för föreningen finns kvar. På stämman i våras hade han lämnat in en motion, och fler kanske kommer?

BJÖRN OHLSSON

Nu kan du läsa gamla nummer av Masthuggsnytt (1986–1989)

I förra numret av Masthuggsnytt, nr 3/2016, skrev vi en artikel om att vi skulle publicera gamla nummer av Masthuggsnytt på föreningens hemsida, för att tillgängliggöra dessa.

De gamla tidningarna hade scannats in i god tid, men tyvärr gick det inte att publicera dem som det var tänkt, eftersom pdf-dokumenterna var för stora för hemsidan. Därför fanns de inte att läsa på hemsidan när tidningen kom i slutet av september.

Därefter har pdf-erna gjorts om, men det dröjde tyvärr ända fram till slutet av november innan de låg ute på hemsidan, vilket såväl redaktionen som förvaltningen beklagar.

Men sedan dess ligger de tre utlovade årgångarna, 1986–1989, där, utom nr 1/1986 och nr 4/1986, som vi inte har haft tillgång till. Så nu kan alla äntligen ta del av vad som hände i Brf Masthugget för 30 år sedan.

Gå in på www.brfmasthugget.se och läs!

Läs gärna artikeln i nr 3/2016 också, sid 16, så får du reda på mer om vad som finns att läsa i de gamla tidningarna.

Jag beklagar verkligen att dessa tidningar inte gick att läsa när förra numret kom ut, som vi hade utlovat.

BJÖRN OHLSSON
redaktör

Foto: Thomas Johansson

Budgeten 2017

Information om budgeten för 2017 är utdelad till samtliga medlemmar. Budgeten finns även att ta del av på föreningens hemsida (www.brfmsthugget.se). Årsavgifterna kommer inte att höjas under 2017.

Ändrade rutiner vid autogiro

Från och med februari månad 2017 kommer inga avier att skickas per automatik till er som valt autogiro. Avier kan skickas ut vid autogiro men endast efter särskild anmälan till förvaltningskontoret. Avier skickas ut till samtliga med autogiro vid ändring av årsavgift eller hyra.

För er som önskar avier finns även möjligheten att övergå till e-faktura. Läs mer om e-faktura på föreningens hemsida (www.brfmsthugget.se) under fliken Boende och E-faktura.

Medlemmar och hyresgäster som varken har autogiro eller e-faktura erhåller som tidigare avier utan särskild anmälan.

Fasadprojektet

Fasadarbetena på Skepparegången 10-18 och 20-30 kommer till största delen att vara klara under 2016. Vissa arbeten som målning av fönster och socklar, arbeten vid entrépartier samt målning av markbalkonger på Skepparegången 10-18 genomförs under första halvåret 2017.

Det finns en del skadade plåtar i området som kommer att bytas under nästa år. Under 2017 kommer även åtgärdande av kvarstående besiktningsanmärkningar

och anmälda brister för samtliga etapper att slutföras.

PSAB kommer under december att ta bort arbetsbodarna vid Masthuggsliden samt arbetscontainrar och material vid Klingners plats.

Skepparegången 10-30

Markarbetena på Skepparegången 10-30 med byte av brunnar och dagvattenledningar från stuprör är till största delen klara. Stensättningen vid entréer skall färdigställas under 2016. Asfaltering kommer att utföras till våren 2017.

Nyplantering

På Skepparegången 10-18, 20-30, Fyrmästaregången 2-10 och 12-20 kommer nyplantering av växtmaterial i planteringsytorna mot husen att genomföras under maj eller juni månad 2017. Planteringsförslag kommer att presenteras för gårdsombuden och boende under februari-mars månad.

Fasadbyte på Andra Långgatan 44-48

Fasadprojektet med byte av fasader och fönster vid kontorslokalerna på Andra Långgatan 44-48 pågår och kommer att färdigställas under mars månad 2017.

Portkoder

Problem med inbrott, stölder och övervakning har ökat i området. Styrelsen har därför tagit beslut om att portkoderna skall tas bort och att samtliga entréer skall vara låsta dygnet runt. Detta informerade vi om i Masthuggsnytt 3-2015. Förändringen är nu genomförd i hela området.

Anmäl förlorad tagg

Det är viktigt att stulen eller förlorad tagg anmäls till förvaltningen så att vi kan spärra den. Detta för undvikande av att obehöriga tar sig in i våra hus. Förlorad tagg ersätts med en ny. Priset för en ny tagg ligger för närvarande på 50 kronor. Som alternativ till tagg som kodbärare finns ett armband som kan underlätta för barn och andra som upplever problem med taggar.

Bilinbrott

Det har förekommit en del bilinbrott i föreningens garage. Besöksgaragen har varit mest drabbade. Vi kan se att inbrott och stölder främst sker i bilar där tillhörigheter lämnats synliga. För att minska risken för inbrott skall inga synliga tillhörigheter lämnas i bilen. Det är även av största vikt att inga taggar lämnas i bilen.

Skador på hiss dörrar

Skador på vikdörrarna i hissarna fortsätter att orsaka kostnader för föreningen och problem för boende. Skadorna orsakas oftast av medlemmar, hyresgäster eller entreprenörer som lastar på ett felaktigt sätt. Vi får på nytt uppmana samtliga att inte överlasta hissarna och att försäkra sig om att lastning sker på sådant sätt att möbler eller material inte faller mot vikdörrarna. Föreningen debiterar den som orsakar skada genom felaktig lastning.

Bankomat på Masthuggstorget

Bankomaten på Masthuggstorget har tagits bort. Föreningen har efter önskemål från medlemmar kontaktat Bankomat AB i ett försök att behålla denna bankomat. Automaten har laddats av personal på Hemköp. Av olika skäl vill de inte fortsätta med denna hantering. De värdebolag som Bankomat AB anlitar hanterar större belopp och har högre krav på säkerhet och arbetsmiljö. Lokalen där bankomaten är placerad kan inte leva upp till dessa krav vilket förklarar borttagandet.

20 ton matavfall

Medlemmar och hyresgäster i föreningen har enligt Göteborgs Stad Kretslopp och vatten sorterat ut 20 ton matavfall under 2015. Matavfallet blir biogas och biogödsel. Biogasen blir fordonsbränsle och biogödseln läggs på åkrar. På detta sätt tas både energin och näringen i matavfallet tillvara.

Varje påse som lämnas räcker till att köra en bil 4 km. Föreningens 20 ton matavfall räcker till att köra en gasdriven bil 3 800 mil. Avlämning av matavfall sker i något av föreningens återvinningsrum

Återvinningsmaterial

I samband med jul- och nyårhelgerna ökar avfallsmängderna. Sortera gärna ut återvinningsbart avfall. Avlämning sker i något av föreningens återvinningsrum. Vi är tacksamma om kartonger viks väl och trycks ned i kärlet. Läs gärna mer om avfallshanteringen på föreningens hemsida (www.brfmashugget.se) under fliken Boende, Gemensamma utrymmen och Avfallshantering.

Brandskydd och riskmoment

Risken för brand ökar under jul- och nyårhelgerna. Boende och verksamhetsutövare har en viktig roll i vår strävan att undvika brand. Här följer information om några av de vanligaste riskmomenten och vad som är viktigt att tänka på.

De vanligaste orsakerna till brand i hemmet är levande ljus. Tänk på var du ställer ljuset så att inget kan ta eld. Lämna inte brinnande ljus utan var noga med att släcka ned du lämnar rummet. Kontrollera en sista gång när du skall lämna hemmet eller gå till sängs.

Spisen är en vanlig brandsak. Varna plattor kan leda till att fett i fläkten smälter och droppar ned. Fett och olja tar lätt eld på heta plattor. Även torrkokning i kast-ruller kan orsaka brand. Var noga med att stänga av spisen. Rengör fläkten regelbundet. Är olyckan framme skall eld från olja eller fett kvävas. Vatten förångas och det kan skvätta upp i ansiktet samtidigt som det kan förvärra elden.

Trapphusen är din väg ut och räddningstjänstens väg in. Det är därför av största vikt att trapphusen hålls fria från tillhörigheter. Brännbara tillhörigheter som barnvagnar och möbler kan leda till anlagd brand och farlig rökutveckling. Tillhörigheter i trapphus försvårar en effektiv utrymning.

Förvara aldrig brandfarliga varor som lösningsmedel, bensen eller gasol i källarförråd.

Brandvarnaren är en billig livförsäkring. Var noga med att funktionstesta din brandvarnare regelbundet. En brandsläckare och brandfilt är mycket bra att ha om olyckan är framme.

Lokaler

Föreningen har tecknat avtal med Nötkärnan Masthugget Familjeläkare och BVC AB om utökning av deras lokal med 212 kvm för BVC och 227 kvm för Rehab. De nya lokalytorna är under ombyggnad och inflyttning för BVC planeras till den 5 december och för Rehab till den 30 januari. Lokalen kommer efter utökningen att uppgå till 1 012 kvm.

Föreningen Grunden hyr sedan den 1 november en lokal på Fjällgatan 29 uppgående till 105 kvm. Lokalen skall användas för hantverk, cykelreparationer och möbelreovering.

Stämmobeslut

Nedan redovisas och kommenteras beslut som tagits på föreningsstämma och som ännu inte verkställts.

Ramavtal för underhållsarbeten (2007)

Föreningen har ännu inte tecknat ramavtal med möjlighet för medlemmar att beställa arbeten från entreprenörer som anlitas av föreningen.

Gemensam upphandling av trefas (2010)

I samband med avslag på en motion om installation av matning med tre faser till de lägenheter som saknar detta lovade styrelsen att ta in pris på gemensam upphandling och uppgradering. Utredning avseende elnätet i området pågår.

Solkraft (2014)

Föreningen har en pågående utredning avseende förutsättningarna för solenergi. Medlemmarna kommer att informeras när utvärderingen är klar.

Bostadsrättstillägg (2016)

Utredning om kollektiv upphandling av bostadsrättstillägg pågår. Frågan kommer att tas upp på föreningsstämman den 27 april 2017.

Bokningssystem (2016)

Installation av elektroniska bokningssystem till tvättstugor och bastu planeras under 2017.

Cykelparkering (2016)

Byggnation av cykelhus på Fyrmästaregången 2–10 kommer att genomföras under 2017.

Direktsortering i tvättstugor (2016)

Kärl för sortering av plast och wellpapp har placerats ut i samtliga tvättstugor.

Öppettider kompostum (2016)

Kompostummet på Vaktmästaregången 5 är på prov öppet mellan kl. 07.00–20.00.

Motioner till föreningsstämman 2017

Medlem som önskar få ett visst ärende behandlat vid den ordinarie föreningsstämman skall lämna in en skriftlig motion till förvaltningskontoret (Klostergången 13) senast den 31 januari. Det går även bra att skicka in motion via e-post till info@adm.brfmashugget.se.

Det skall av motionen tydligt framgå vad föreningsstämman skall ta ställning till. Var noga med att formulera ett förslag till beslut som medlemmarna kan bifalla eller avslå. Ange namn, adress och lägenhetsnummer på motionen.

Den ordinarie föreningsstämman kommer att hållas torsdagen den 27 april 2016.

Organisation

Trädgårdsmästare Gert Lindberg har varit sjukskriven under en längre tid på grund av ryggproblem. Gert kommer att börja arbeta halvtid den 5 december och går upp på heltid den 2 januari.

Öppettider vid jul och nyår

Samtliga anställda är lediga den 23 december och den 30 december. Vid akuta fel och brister under lediga dagar och helgdagar hänvisas i vanlig ordning till SOS Alarm på telefon 031-703 14 70.

Förvaltningen önskar alla medlemmar och hyresgäster en riktigt GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR.

Kjell Johansson
FÖRVALTNINGSCHEF

På nyårsafton samlas vi vid Masthuggskyrkan

**365 dagar 5 timmar 45 minuter och
51 sekunder är ett solår.**

Det är en tid då kanske 2 400 liter vatten slösats bort genom en droppande vattenkran (om det kommer en droppe per sekund). Eller den tid under vilken en invånare i Kongo, om någon hade dött i familjen, underlåter att sopa i huset för att sopningen inte skall skada den dödes ande.

På ett år är landhöjningen vid norrländska Östersjökusten nio millimeter per år. Landhöjningen i norra Europa är som störst vid norra Västerbottens kustland. Därifrån avtar den åt alla håll och är vid Danmarks nordkust nästan noll. Landhöjningen motverkas dock av att havsnivån beräknas stiga på grund av klimatförändringarna.

En annan konsekvens av det varmare

klimatet är att det troligen blir lite blötare och fuktigare, med mer regn och fler stormar, kanske lite mer tropiskt.

Även om det framöver inte skulle bli så många vita nyårsfiranden så ligger Stigberget på en översvämningssäker höjd.

Därför kommer vi även i fortsättningen att kunna samlas vid Masthuggskyrkan och se Göteborgs-Postens nyårsfyrver-

kerier klockan 17 på årets sista dag. Om Stampen har råd. Precis som vi gjorde förra året, och året innan, och året innan dess...

TEXT OCH FOTO: SANJA PETER

• KALENDARIUM •

Masthuggets Hus

Klingers plats, tel 85 03 00

Nya Masthuggets Kulturförening

ordförande Dan Ottermalm 031-24 00 49 mobil 0708-12 21 18 dan.ottermalm@dano.se

- Pub-aftnar tisdagar kl 19
- 17/1 Lena Thunberg berättar om Väst-sahara. Bor på Vaktmästargången och intervjuades i Masthuggsnytt nr 1/2014.
- 21/2 Film.
- 21/3 "Visa & jazz i skön förening" vis-sångerskan Maria Pihl med pianist Per Johansson.
- 21/4 Pubafton med quiz och Blues Operators (medlem i Brf Masthugget ingår i bandet).
- Kafé Måndagar kl 11-13 i Lilla salen, 9/1, 6/2, 6/3, 3/4, 8/5.

Kolla Kulturföreningens affischer i portarna.

Teaterterrassen

1) **Masthuggsteatern** tel 12 12 31/51
www.masthuggsteatern.se

- "Skatten" spelas vardagar i jan-april för lågstadiet. Vem bestämmer vad saker och ting är värt? Vad är en mamma värd som inte tjänar några pengar? Föreställningen har tagits fram tillsammans med två klasser från Sandeklevs-skolan och bygger på deras tankar och funderingar kring temat värde.

Mer om våra föreställningar hittar du på
www.masthuggsteatern.se

2) **Cinnober teater**

tel 0707-91 88 98 lowenborg@cinnober-teater.com
epost: info@cinnoberteater.com,
biljetter@cinnoberteater.com,
biljettbokning: 031-12 88 98

3) **Teater Skogen**

tel 031- 40 98 62 www.skogen.pm
info@skogen.pm

Skogen är en konstnärsdriven plattform för produktion av scenkonst. Föreställningar, workshops, seminarier, gästspel, filmvisningar och samtal skapar en iscensatt situation med många ingångar.

Kulturhuset Oceanen

vid Stigbergstorget, tel 12 16 81,
www.oceanen.com

Restaurang Oceanen är en krog i Kulturhuset Oceanens lokaler. Street food, fulla rättigheter, stor bar inomhus, utomhusbar/grill på den lummiga gården. Öppen hela sommaren.

Föreningen Kulturhuset Oceanen har inhyst musiker, konstnärer, författare, producenter, dans- och teaterföreningar i Oceanografiska Institutets före detta lokaler sedan 1995.

Masthuggs församling

Församlingshemmet Repslagargården
Repslagargatan 5, tel 731 92 30
www.svenskakyrkan.se/masthugg
e-post masthugg.forsamling@svenskakyrkan.se

Reception tel 031-731 92 50.
Besöksadress reception: Oscar Fredriks kyrkogata 1. Masthuggskyrkan, Storebackegatan, tel 031-731 92 50

- 24 december Julafton. Kl 11–12 Jul i Masthugget
En julgudstjänst för hela familjen, med hemlig gäst! Vi bjuder på julmust och pepparkakor.
Midnattsmässa kl 23. Mässa i julnatten med stämningsfull psalmsång, orgelmusik och solosång.
- 31 december Nyårsafton, kl 13 – 16.
Drop in-vigsel. Hindersprövning och en av makarnas medlemskap i Svenska kyrkan krävs. Vi bjuder på musik, bubbel och choklad. Kyrkan är öppen för alla som vill vara med. Efteråt kan man njuta av fyrverkerier från utsikten vid Masthuggskyrkan.
kl 17.15 Efter fyrverkerierna bjuds det in till nyårsbön i Masthuggskyrkan.
- Masthuggsmässa söndagar kl 11.
- Pilgrimsmässa tis kl 18.
- Kammarkören övar varje vecka.
- Dessutom finns lekskola 0-3 år, barnköer, Skaparlyan, Häng på Repet, Kyrkhäng och Konfirmation.

Oscar Fredriks Församling

Receptionen, tel 731 92 50,
info: tel 731 02 54
e-post oscarfredrik.forsamling@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/oscarfredrik

- 24 december Julafton, kl 11–12. Samling kring krubban Musiker: Lars Hernqvist
  - kl 23.00 – 23:59 Midnattsmässa med sång & julkör
  - 25 december Juldagen kl 08–09 Julotta
  - 6 januari Trettondagen Musikgudstjänst/konsert kl 17–18 med kören ÖF Vocali
  - Oscar Fredriksmässa firas med nattvard på sön- & helgdagar i regel kl 17.
  - Morgonmässa: Torsdagar kl 9. Kort nattvardsgudstjänst.
  - Meditation: Onsdagar kl 18.
  - Lunchandakt: Tisdagar kl 12.
- Dessutom grupper för barn och föräldrar, ungdomar, vuxna och konfirmation

Frivilligcentralen Oscar

tel 12 35 35 , Linnégatan 21 B.
www.frivilligcentralenoscar.se/Viktoriahuset, Hagabion, Många grupper och aktiviteter för vuxna. Dag, kväll och helg.

• annonser •

KÖPES

Diamagasin, gärna Gepe, 2x40 eller 2x50.
Ring Björn, 0733-099204.eller mejla:
bjorn.hanna@spray.se.

LÄGENHETSBYTE ÖNSKAS

Önskar byta liten 3:a mot större 3:a.
Vi har en mysig 3:a på 57 kvm på Vaktmästaregången som önskas bytas mot en större 3:a. Givetvis betalas marknadsmässigt mellanskillnad. Nyrenoverat kök!
Kontakta Ylva: ylva@ylvaolsson.com,
0723-37 63 77.

